



KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: **D.286/20/2022.**

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Simon Enikő
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Törökszentmiklós Városi Önkormányzat
(Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 135.)

Az ajánlatkérő képviselője: Tóth Róbert Miklós
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót

A kérelmezett neve: BÉKÉS DRÉN Kft.

(Békés, Petőfi Sándor u. 20.

A kérelmezett képviselője: Dr. Albert Huba Attila ügyvéd
(Budapest, Mária utca 13.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: „TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005 azonosító számú projekt keretén belül – Környezeti kármentesítési szolgáltatások”, 54.721.000.-Ft

Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság jogsértés hiányát állapítja meg.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító

Hatósága, mint támogató a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül TOP-1.1.1-15. számú „Ipari parkok, iparterületek fejlesztése” tárgyú felhívást tett közzé, melyre az ajánlatkérő a TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005 azonosító számon regisztrált, majd 2016. június 14. napon befogadott támogatási kérelmet nyújtott be. A támogató a kérelmet elbírálta és azt a 2017. május 4. napján kelt döntésében támogatásra alkalmasnak minősítette. A támogatási szerződés a felek részéről 2017. május 31. napján került aláírásra, melynek tárgya „TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005” azonosító számú projekt elszámolható költségeinek finanszírozása vissza nem térítendő támogatás formájában. A támogatási szerződés módosítására több alkalommal sor került, az utolsó módosításra 2021. szeptember 20. napján került sor.

2. Az ajánlatkérő 2018. december 10. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik Része – a Kbt. 113. § (1) bekezdése – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt szolgáltatás megrendelése tárgyában. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren (a továbbiakban: EKR) belül az EKR000832012018 szám alatt került sor.

3. Az ajánlatkérő a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti összefoglaló tájékoztatást 2018. október 27. napján tette közzé az EKR-ben. Az ajánlatkérő az összefoglaló tájékoztatásban meghatározta a közbeszerzés mennyiségét, az alkalmaság minimumkövetelményét, valamint ismertette az értékelési szempontrendszerét. Az ajánlatkérő az összefoglaló tájékoztatás V.1.1) pontjában az eljárás iránti érdeklődés határidejét 2018. november 7. napjának 9:00 órájában határozta meg.

4. Az ajánlattételi felhívás (a továbbiakban: felhívás) megküldésére 2018. december 10. napján került sor, mely felhívását az ajánlatkérő – az eljárás iránt érdeklődő, valamint a saját hatáskörben felhívni kívánt – mindösszesen hét gazdasági szereplő részére küldte meg.

5. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) pontjában a közbeszerzés mennyisége tekintetében az alábbiakat rögzítette:

„A Törökszentmiklós területén, a volt Vegytek telephelyen (5200 Törökszentmiklós, Dózsa György út 15/a, 6829 hrsz) visszamaradt felszín alatti szennyeződéssel kapcsolatban elrendelt kármentesítés (JN/KTF/1009-14/2015 sz. határozat) alapján a telephelyen a kármentesítési műtárgyak kiépítése, a kármentesítés I. ütemének elvégzése és dokumentálása szükséges az alábbiaknak megfelelően:

- 4db DNAPL kitermelő kút létesítése (112 fm),
- 28db kúthármas, 6db kútötös és 4db monitoring kút kiépítése (összesen 1014fm) a tervezett injektálások és mintavételek elvégzéséhez,
- Beavatkozáshoz használni kívánt, konténerben a helyszínre szállított kármentesítő berendezés telepítése, a hozzá tartozó szerelvényekkel,
- Kiépítést követően vízjogi üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése,
- A kármentesítés I. ütemének részeként DNAPL visszanyerése a termelő kutakból,
- Monitoring vizsgálatok elvégzése és dokumentálása a telephelyen és környezetében kiépített monitoring kutakból/lakossági kutakból (47db pontból),
- Kármentesítési záró dokumentáció összeállítása az I. ütemről, szennyezőanyag transzport modell felülvizsgálata és dokumentálása,
- A telephelyen tervezett barnamezős beruházáskor a bontási munkákhoz (betonmedencék, tartályok, műtárgyak) kapcsolódóan környezetvédelmi művezetés, mintavétel elvégzése:
 - Műtárgyak/betonmedencék bontásakor talajmintavételek elvégzése,

- Kémiai analitikai vizsgálatok (30db VOCl, TPH, BTEX tervezve),
- Környezetvédelmi értékelő jelentés készítése.

Az ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőket, hogy a kémiai analitikai vizsgálatokra kizárólag a NAT által akkreditált vizsgáló laboratórium vehető igénybe.

A részletes megvalósítandó feladatokat a dokumentáció „Műszaki specifikáció” részében található műszaki leírás, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36600/4399-7/2017.ált. számú Határozata tartalmazza.

Az ajánlatkérő tájékoztatja Ajánlattevőket, hogy jelen közbeszerzés tárgyát képező munkálatok alatt a szolgáltatás helyszínén a TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005 azonosító számú projekt keretén belül kivitelezési munkálatok végzése fog történni – a kivitelező kiválasztása tárgyában a közbeszerzési eljárás lebonyolítása folyamatban van – (kármentesítési medencék és tárolóépületek bontása, raktáracsarnok épület létesítése, közműhálózat kiépítése, útépités, térvilágítás kiépítése). Nyertes ajánlattevőnek a munkáját a kivitelezést végző Vállalkozóval szoros együttműködés keretében kell végezni, ezért folyamatos egyeztetés szükséges az ajánlatkérő, valamint a kivitelezést végző vállalkozó képviselőivel. (...)

6. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.5) és II.2.7) pontjaiban a szerződés időtartamát 360 napban jelölte meg, a felhívás II.1.6) pontjában pedig rögzítette, hogy teljesítés helyszíne a Törökszentmiklós, belterület 6829/3 hrsz, 6829/4 hrsz és 7115 hrsz ingatlanok. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.7) pontjában a részekre történő ajánlattétel lehetőségét kizárta, mivel a kivitelezés, a mintavételezés és az értékelő munkafolyamatok egymással szorosan összefüggnek, egy egységet képeznek, eképpen a részekre történő bontás nem lehetséges.

7. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában az ajánlatok bírálati szempontjaként a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerint legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszert jelölte meg. Az ajánlatkérő ennek keretében az egyösszegű nettó ajánlati árat (Ft) 85 súlyszámmal, míg a minőségi szempontokat (a felhívás III.1.3) M.3.1-M.3.2-M.3.3. pontjai szerinti alkalmassági követelmények igazolására bemutatott szakemberek többlet szakmai gyakorlatát) 5-5-5 súlyszámmal kívánta értékelni. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.12) pontjában rögzítette, hogy a tárgyi közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekt, száma TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005.

8. Az ajánlatkérő a felhívás V.2.) pontjának 9. alpontjában előírta, hogy az ajánlat részeként műszaki ütemterv csatolandó, mely csatolandó ütemterv (szerkeszthető excel formátumban) a közbeszerzési dokumentumok között elérhető volt. A műszaki ütemterv szerint, az ott meghatározott határidővel, a teljesítés 360 napjára lebontva az alábbi feladatok teljesítésével kellett számolni:

- Vízjogi létesítéssel rendelkező műtárgyak kiépítése;
- Felvonulás, területelőkészítő munkák;
- TK-5, TK-6, TK-7, TK-8 kutak kialakítása;
- Gorkij utca felőli MRZ kiépítése (6db 5 különböző mélységre telepített injektáló kútcsoport);
- Gorkij utca felőli térrészen 3db CMT kúthármas (MRZ7, MRZ8, MRZ9) kiépítése;
- Videoton felőli térrész biobarrier kiépítése (18db nyelető kúthármas 12m/15m/26m talpmélységgel egy furatban, szakaszonként egymástól elcementezve);
- Monitoring kutak pótlása;
- Videoton felőli térrészen nyelető rendszer vezetékeinek fektetése (300fm földmunkával számolva), szerelvényeinek kiépítése, bekötések elvégzése;
- Videoton felőli térrészen adagoló berendezés telepítése, kiépítése (konténerben helyszínrre

szállítva);

- Monitoring kutak kiépítését követően analitikai vizsgálatok (TPH, BTEX, VOCl, klórbenzol) és a pontok geodéziai bemérése;
- Üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése;
- Bontási munkához kapcsolódó környezetvédelmi művezetés;
- Műtárgyak/betonmedencék bontásakor talajmintavételek elvégzése;
- Kémiai analitikai vizsgálatok (30db VOCl, TPH, BTEX tervezve);
- Környezetvédelmi értékelő jelentés készítése;
- Fázisos szénhidrogén (DNAPL) eltávolítása;
- 2 heti gyakorisággal kézi letermelés szakaszosan;
- Fázis visszanyerés intenzifikálása víz injektálással szakaszosan;
- Fázis termék gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása (500 literrel számolva) szakaszosan;
- Kármentesítési záródokumentáció az I. ütemben végzett tevékenységről, transzport modell felülvizsgálata;
- Kármentesítési monitoring az I. ütem során;
- Szennyezettség változásának nyomonkövetése (47db mintavételi helyen talajvízmintavétel félévente/évente);
- Kémiai analitika: 47db mintavételi helyről félévente VOCl, klórbenzol és évente BTEX analitika;
- Monitoring jelentések, FAVI-MIR-K dokumentáció;
- Záródokumentáció Hatósághoz történő beadása.

9. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként – szakmai dokumentációk mellett – műszaki leírást is mellékel, melynek releváns pontjai az alábbiakat tartalmazza:

„A volt Vegytek telephelyen (5200 Törökszentmiklós, Dózsa György út 15/a, 6829 hrsz) visszamaradt szennyeződéssel kapcsolatban a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal JN/KTF/1009-14/2015 sz. határozatában elrendelte a beavatkozást (1. sz. melléklet), amelyet JN/KTF/01282-13/2016 sz. határozatával (2. sz. melléklet) módosított.

A határozatban előírt kármentesítő rendszer műtárgyainak kiépítésére a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36600/4399-7/2017 sz. határozatában vízjogi létesítési engedélyt adott (3. sz. melléklet).

A kármentesítés teljesítésére az ingatlan tulajdonosa és a kármentesítésre kötelezett Törökszentmiklós Város Önkormányzata közbeszerzési eljárást indított az alábbi részfeladatok teljesítésére:

- Kármentesítő és monitoring kutak kiépítése,
- Beavatkozáshoz használni kívánt, konténerben a helyszínre szállított kármentesítő berendezés telepítése,
- Kiépítést követően vízjogi üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése,
- A kármentesítés I. ütemének részeként DNAPL visszanyerése a termelő kutakból,
- Monitoring vizsgálatok elvégzése és dokumentálása,
- Kármentesítési záródokumentáció az I. ütemről, szennyezőanyag transzport modell felülvizsgálata és dokumentálása,
- A kiépítés során a bontási munkához (betonmedencék, tartályok, műtárgyak) kapcsolódóan környezetvédelmi művezetés, mintavétel.

1. Fúrási munkák, kút kialakítás (...)

1.2. A kármentesítő és monitoring kutak tervezett kialakítása (...)

1.2.3. Injektáló kutak kiépítése

1.2.3.1. Videoton felüli kutak (1 – 18 jelzéssel)

A Videoton felé eső térrészen biobarrier rendszer kerül kiépítésre. A kiválasztott hatóanyagok eltérő mélységbe történő bejuttatására 18db kúthármas kiépítését tervezzük 118 jelzéssel. A

korábban benyújtott és elfogadott beavatkozási terv szerint a kiépítendő rendszernek alkalmasnak kell lennie a különböző mélységtartományokba történő, alacsony hozamú folyamatos hatóanyag bejuttatásra. Mivel a feltárt hidraulikai viszonyok és földtani adottságok mellett előfordulhat, hogy tömegvonzásosan nem lehetséges a kívánt mennyiségű hatóanyagot (a szükséges idő alatt) nyelető kutakon keresztül elszívárogtatni, így injektáló kutakat tervezünk ezen a térrészen is. Ezáltal lehetőség van a rendszert úgy kiépíteni, hogy enyhe túlnyomás alkalmazásával a hatóanyagot (megfelelő vezérlés és szabályozás mellett) folyamatosan lehessen a víztartó kívánt mélységtartományába injektálni. A fúrásokat száraz fúrási technológiával, 220 mm átmérőjű csigavonal, illetve kanálfúró fej segítségével tervezzük kivitelezni. A furatokba eltérő mélységű (8,0m/17,0m/26,0m) az alsó 4,0 méteres szakaszán 0,3mm réseléssel szűrőzött, 50/60mm átmérőjű menetes csatlakozással ellátott GWE Budafilter béléscső kerül - illetve ez pontosításra kerül a fúrás során nyert megfigyelések szerint. A cső falvastagsága alkalmas a nagyobb mélységbe történő injektálásra is. A csőszakaszt egyszere kerül beépítésre a furatba, védőcső alkalmazása mellett. A kutak szűrőzött szakasza mellé, a kúttalptól a szűrők felső él fölé 0,5 méterrel 1-2 mm szemcseméretű mosott szűrőkavics kerül a gyűrűstérbe. E felett 0,5m vastag homok visszatöltés kerül, majd az egyes injektált szakaszok kizárására a gyűrűstér többi részére bentonit zagyot kell alkalmazni. A gyűrűstert az esetleges felszínről érkező szennyeződés közvetlenül talajvízbe jutásának megakadályozására 0,25x0,25x0,1 m méretű beton gallér zárja le. A védőcsövekre lakattal zárható csőtető kerül. A kutakon a kútszámot jól látható módon kell feltüntetni. (...)

1.3. A monitoring rendszer és kármentesítő műtárgyak üzemeltetési rendjének bemutatása

1.3.1. CMT és MRZ kutak mintavételi rendje

A területen visszamaradt talajvíz szennyeződés változásának nyomonkövetésére javasolt folytatni a KÖTIVH-1813-013/2014 sz. vízjogi üzemeltetési engedélyben leírt rendet, a tervdokumentációban leírtakkal megfelelően. Ehhez kapcsolódóan a monitoring rendszert ki kell egészíteni a Gorkij utca felőli csóva kezelésének értékeléséhez és a Videoton felőli szennyeződés kezelésének értékeléséhez kiépítendő MRZ, illetve CMT jelű kutak monitoringjával.

Jelen közbeszerzési kiírás kizárólag az I. ütemben megvalósítandó feladatokra vonatkozik és az ehhez kapcsolódó monitoring feladatokat foglalja magába. Így a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal JN/KTF/01009-14/2015 határozata szerint kell végezni a monitoringot az alábbiaknak megfelelően:

- Mintavétel a 02/4, 03/3, 03/4, 03/5, 03/6, 03/7, 03/8, 03/9, 03/10, 10, U4, REW-3, REW-4, REW-5, REW-6, 11/1, 11/2, CMT1/3, CMT2/3, CMT3/3, CMT6 kúthármas, CMT17 kúthármas, CMT18 kúthármas, MRZ1 kúthármas, MRZ2 kúthármas, MRZ3 kúthármas, MRZ4 kúthármas, MRZ5 kúthármas, MRZ6 kúthármas pontjaiból o Féléves gyakorisággal

- talajvízszint mérések
- helyszíni paraméterek mérése (pH, redox, vezetőképesség oldott oxigén tartalom)
- VOCl klórbenzol vizsgálatok o Éves gyakorisággal
- BTEX analitika. (...)

3. Monitoring vizsgálatok dokumentálása

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal JN/KTF/01009-14/2015 határozatában leírtak értelmében a kármentesítési monitoring eredményeiről féléves gyakorisággal szükséges a Felügyelőség felé értékelő jelentést benyújtani, illetve a FAVI-MIR adatszolgáltatást is el kell végezni. A TK kutakban észlelt fázisos szénhidrogén eltávolításáról záródokumentációt kell benyújtani, amelyben a beavatkozási tervezéskor készített szennyezőanyag transzport modell felülvizsgálata és ismételt lefuttatása szükséges a területen visszamaradt szennyeződés felszín alatti viselkedésének értékelésére. A fázisos szénhidrogén visszanyerésének és a monitoringkutak, illetve a környező lakóingatlanok területén levő

ásott/fürt kutak mintavételi eredményei alapján a záródokumentációban javaslatot adni a monitoring tevékenység további folytatására, a monitoring rendszer esetleges bővítésére.

4. Környezetvédelmi művezetés bontási munkáknál

A tervezett beruházáshoz (csarnok épület kivitelezése) kapcsolódóan a korábbi tartálypark területén több betonmedence, illetve ehhez kapcsolódó közművek, szerelvények elbontása fog megtörténni. A bontási munkák során szükséges az elbontott műtárgyakból betonmintát venni, illetve az alapozáshoz letermelt földből talajmintát venni. A pályázó feladata a bontási munkák során összesen 30db mintavétel elvégzése, amelyekből TPH, BTEX, VOC1 és klórbenzol analitika elvégzése szükséges. A munka során 10 db betonmintával, 10db medencék alatti mintával és 10db medence tér közötti (1,0m méteres mélységből vett) mintával számolunk. A mintavételek eredményei alapján kell meghatározni az esetlegesen szennyezett és veszélyes hulladékként kezelendő bontási hulladékot/földmennyiséget. A tevékenységről rövid értékelő jelentést kell összeállítani, amelyben az elvégzett bontási munkák és a mintavétel eredményei összefoglalásra kerülnek. (...)

10. Az ajánlatkérő a felhívásban közölt ajánlattételi határidőt módosította, így az ajánlatok beadási határideje 2018. december 13. 9:00 órában került meghatározásra, mely időpontig mindösszesen két ajánlat került benyújtásra – közte a kérelmezett részéről.

11. Az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntését (összegezés) 2019. január 25. napján küldte meg az eljárás ajánlattevői részére, melynek tanúsága szerint az eljárás eredményes volt és érvényes, egyben nyertes ajánlattevőként a kérelmezettet nevezte meg. Az eljárás eredményéről feladott hirdetmény V.2.5) pontjában foglaltak értelmében a kérelmezett a közbeszerzés alábbi részei tekintetében kíván alvállalkozót bevonni: „geodéziai bemérések, analitikai vizsgálatok, környezetvédelmi művezetés, talajmintavételek, környezetvédelmi értékelő jelentés készítése, üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció készítése, kármentesítési záródokumentáció, transzport modell felülvizsgálata.” Az ajánlatkérő az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményt 2019. március 1. napján adta fel, mely a Közbeszerzési Értesítő 2019/51 számában 2019. március 13. napján a KÉ-4023/2019 szám alatt jelent meg.

12. Az ajánlatkérő és a kérelmezett a vállalkozási szerződést (a továbbiakban: szerződés) 2019. február 28. napján megkötötték, melyben a vállalkozói díj mértékét nettó 53.600.000.- Ft összegben határozták meg. A felek a szerződés 6. pontjában a teljesítés határidejét a szerződés aláírásának napját követő naptól számított 360 naptári napban (2022. február 23.) határozták meg azzal, hogy előzetes egyeztetést követően előteljesítés megengedett. A felek a szerződés 3.1. pontjában rögzítették, hogy a szerződést a Kbt. 141. §-ában meghatározottakkal összhangban módosíthatják, illetve a módosításhoz minden esetben a Kbt.-ben foglalt körülmények és feltételek fennállása szükséges. A felek a szerződés 7. pontjában a teljesítés helyét a felhívás II.1.6) pontjában foglaltakkal megegyező módon határozták meg. A felek a szerződés 13.1.a) pontjában rögzítették a közbeszerzés azon részeit, melynek teljesítéséhez a kérelmezett alvállalkozót fog igénybe venni (geodéziai bemérések, analitikai vizsgálatok, környezetvédelmi művezetés, talajmintavételek, környezetvédelmi értékelő jelentés készítése, üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció készítése, kármentesítési záródokumentáció, transzport modell felülvizsgálata), míg a b) pontjában az ajánlat benyújtáskor már ismert alvállalkozóként a Golder Associates (Magyarország) Zrt. került megjelölésre.

13. Az ajánlatkérő 2019. január 21. napján a „Törökszentmiklós iparterületének fejlesztése” tárgyban a Kbt. Harmadik Része – a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított. Az eljárás lefolytatására az EKR-en belül az

EKR001155062018 szám alatt került sor. Az ajánlatkérő eljárást megindító felhívása a Közbeszerzési Értesítő 2019/17 számában a KÉ-1481/2019 iktatószám alatt 2019. január 24. napján jelent meg.

14. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) és II.2.4) pontjában a közbeszerzés ismertetése tekintetében az alábbiakat rögzítette: „Kármentesítő medencék és tárolóépület bontása (...), Raktárcsarnok épület létesítése (...), Ipartelep térvilágítás létesítés, villamos energia biztosítása új és átépített létesítményekhez (...), Ipartelep előtt közvilágítási oszlop áthelyezése (...), Út-, és járdaépítés (...), Közműhálózat kiépítése (...)” Az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) pontjában mindezek mellett rögzítette, hogy a vállalokozási szerződést a TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005 azonosító számú projekt keretén belül kívánja megvalósítani, illetve az eljárásban „nyertes ajánlattevőnek a munkáját a kármentesítést végző vállalkozóval szoros együttműködés keretében kell végezni, ezért folyamatos egyeztetés szükséges az ajánlatkérő, valamint a kivitelezést végző vállalkozó képviselőivel.” Az ajánlatkérő a felhívás II.2.3) pontjában a teljesítés helye tekintetében az alábbiakat rögzítette: „5200 Törökszentmiklós, Dózsa György út 17. (Hrsz.: 6829/1, 6829/2, 6829/3, 6829/4, 7175/9) Béla király út (Hrsz: 6828)”, illetve a felhívás II.2.7) pontjában a szerződés időtartamát 390 naptári napban jelölte meg.

15. Az ajánlatkérő a „Törökszentmiklós iparterületének fejlesztése” tárgyú közbeszerzési eljárásának eredményéről szóló tájékoztató hirdeteménye a Közbeszerzési Értesítő 2019/144 számában 2019. július 29. napján a KÉ-13995/2019 szám alatt jelent meg, melynek tanúsága szerint az eljárás eredményes volt, nyertes ajánlattevő a Böjtös-Bau Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. lett, a szerződés aláírására 2019. július 15. napján került sor.

16. A felek a „Törökszentmiklós iparterületének fejlesztése” tárgyú közbeszerzési szerződést mindösszesen két alkalommal módosították, melynek körében a tárgyi jogorvoslati eljárás szempontjából az 1. módosítás bír relevanciával, melyről feladott hirdetemény a Közbeszerzési Értesítő 2020/220 számában a KÉ-20583/2020 iktatószám alatt 2020. november 12. napján jelent meg. A 2020. november 2. napján kelt szerződésmódosítás releváns pontjai az alábbiakat tartalmazzák.

A szerződésmódosítás 3.1.1. pontjában az előzmények az alábbiak szerült került rögzítésre:

„(...) Megrendelő a környezeti kármentesítési szolgáltatások végzése tárgyában 2019. 02. 28. napján vállalkozói szerződést kötött a BÉKÉS DREN Környezetvédelmi, Víz- és Mélyépítési Kft.-al, mely szerződés 13.1. b) pontja szerint az ajánlat benyújtásakor már ismert alvállalkozó a Golder Associates (Magyarország) Zrt.”

A szerződésmódosítás 3.1.2. pontjában a Vállalkozó szerződésmódosítása iránti kérelem az alábbiak szerint kerül hivatkozásra:

„(...) Engedélymódosítás, csatorna átforgatás:

Az építési munkaterület (telephely) a VEGYTEK Vállalat által az 1970-es évek második felében épített és üzemeltetett vegyi anyag tárolására, átfejtésére alkalmas létesítmény volt, mely 1998 májusában felszámolására került. A felszín alatti víz szennyezettségét 1994-ben észlelték először, ezért többszöri eljárás eredményeképpen a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya a JN/KTF/01009-14/2015. számú határozatával elfogadta és elrendelte a kármentesítést.

A közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívásában az ajánlatkérő Törökszentmiklós Városi Önkormányzata tájékoztatta az ajánlattevőket, hogy a jelen közbeszerzés tárgyát képező munkálatok alatt a szolgáltatás helyszínén környezeti kármentesítési szolgáltatások végzése fog történni.

Törökszentmiklós Város Önkormányzat a „Törökszentmiklós, Ipari Park vízi közmű

rekonstrukció ” tárgyban vízjogi létesítési engedélyt kért a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságtól mely engedélyt 36600/4739-5/2017. ált számon meg is kapott. Jelen, hatályban lévő engedély 4. pontjának 7. bekezdése értelmében amennyiben a kivitelezés során a munkálatok a meglévő kármentesítési műtárgyakat érinti, úgy kivitelezőnek a kármentesítést végző társasággal haladéktalanul egyeztetni szükséges.

Fentiek kapcsán tájékoztatással éltünk az Önkormányzatuk felé, hogy Társaságunk 2019. 08. 05-én megkereséssel élt a Golder Zrt. felé, amiben a kármentesítő medencék bontási munkálatainak megkezdését közöltük, és felkértük a hivatkozott céget a mintavételezési kötelezettség elvégzésére. A felkért cég kérésünkre megkezdte a mintavételezést, és 2019. szeptember 2-án kelt levelében tájékoztatta Társaságunkat és az Önkormányzatot a mért eredményekről, miszerint a betonmedencék, valamint a beton medencékben tárolt föld szennyeződés mentesnek tekinthető, viszont a földmunkák során kifordított akna környezete szennyezett, amit a magas szennyezett talajvíz szennyezhetett el. A szennyezett területen a műszaki ellenőr megtiltotta a munkavégzést, valamint megállapította, hogy a tervezett új raktár csarnok épület és kiszolgáló építményei érintik a szóban forgó övezetet.

2019. szeptember 20-i kooperációs jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a munkák folytathatósága érdekében az építési engedély módosítása vált szükségessé, melynek indoka a Dózsa György út 6829/3 hrsz. alatti ingatlanon az eredetileg kijelölt helyen a kitermelt föld mintavételi adatai magas szennyezettségi értékeket mutattak, valamint a tehergépkocsi forgalom biztonságosabbá tétele, a belső utak részbeni tehermentesítése volt.

A kérelemre a Hatóság az 5200 Törökszentmiklós, Dózsa György út 6829/3 hrsz.-ú ingatlanon létesítendő raktár csarnokra kiadott JN-09/EPU/00529-26/2017. számú, 2017. szeptember 11- én kelt építési engedélyt 2019. október 30. napján az alábbiak szerint módosította (3. számú melléklet):

- Az épület helyszínrajzi elrendezése változik, a raktár csarnok a Béla király úttal párhuzamosan kerül elhelyezésre, attól mintegy 26,50 m-re.
- A Béla király úthoz történő útkapcsolat kis mértékben módosul.
- Az épület mérete, funkciója, anyaga és szerkezetei vonatkozásában az alap építési engedélyezési eljárásban megadottakhoz képest változás nem történik.

Fenti indokokat figyelembe véve a Társaságunkat a szerződés szerinti feladatainak elvégzésében akadályoztatott napok száma (...)

(...) Víziogi létesítési engedély módosítás a terület csapadékvíz elvezetéséről:

2019. október 11-i kooperációs jegyzőkönyvben rögzítettek szerint, a tervezett záportározó fenékszintje a nyugalmi talajvízszint alatt lett a terveken meghatározva, de mivel a talajvíz vegyi szennyeződést tartalmaz, így az a tervezett tározóba befolyó csapadékvizet is szennyezni fogja, amely által az nem továbbítható a városi csapadékvíz hálózatba. Fentiekén túl a tervezett csapadékvíz átemelő szivattyúk bekapcsolási szintje is a nyugalmi vízszint alatt van, ezért a tervezett záportározó medencébe beszivárgó szennyezett talajvíz szintén a közcsatorna hálózatba kerülne, ami nem elfogadható. A meglévő záportározóba történő esetleges csapadékvíz bevezetés esetén is ugyanez a helyzet állna elő. A tervezett záportározó nem vízzáró kivitelű módon került megtervezésre, illetve a meg lévő záportározó jelenleg szikkasztásos elven van kialakítva. A csapadékvíz elvezetés felmerült problémáival az építető megkeresi a szakági tervezőt, akivel együttműködve módosított csapadékvíz elvezetési terv készítését kezdeményezi, mivel csak a „tisztá” burkolatokról és tetőfelületekről lefolyó csapadékvíz vezethető a csapadékvíz csatornahálózatba.

A fentiek végett szükségessé vált a terület csapadékvíz elvezetésének újratervezése, a havária helyzet elkerülése miatt.

A többszöri egyeztetés eredményeképpen a Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósága 36600/1235/2020. ált ügyiratszámom 2020. május 08-án adta ki a vízjogi létesítési engedélyt a módosított műszaki tartalomra. (4. számú melléklet).

Fenti indokokat figyelembevéve a Társaságunkat a szerződés szerinti feladatainak elvégzésében akadályoztatott napok száma (...)

A szerződésmódosítás 3.2.1. és 3.2.2. pontjában a módosítás tekintetében az alábbiakat rögzítették:

„3.2.1. Megrendelő a Vállalkozási Szerződést a felmerült Engedélymódosítások (Csarnok átforgatás, valamint a Vízjogi létesítési engedély) következtében fellépő kivitelezési munkálatainak akadályoztatása miatti teljesítési határidő módosítást a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján módosítja (...).

3.2.2. A benyújtott Vállalkozói kérelem, Műszaki ellenőri szakvélemény, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által kiadott engedélyek alapján megállapítható, hogy mind a Vállalkozótól, mind a Megrendelőtől független okok következtében a Vállalkozó a Szerződésben vállalt határidőre a kivitelezési munkálatokat nem tudja időben elvégezni, munkájában akadályoztatva volt. A Felek az akadályoztatás tényét előre nem láthatták előre, azok a kivitelezési munkálatokkal egy időben folyó kármentesítési munkálatok alapján váltak ismertté (...).”

17. A tárgyi jogorvoslati eljárás keretében vizsgált közbeszerzési eljárás (környezeti kármentesítési szolgáltatások) eredményeként kötött szerződés teljesítése során az építési naplóba 2019. december 2. napján akadályközlés került rögzítésre az alábbiak szerint:

„Munkaterület hiányában munkavégzés bizonytalan ideig nem fog történni a munkaterületen.” Az építési naplóban ezt követően 2020. január 31. és február 12. napján rögzítésre került, hogy „munkaterület hiánya miatt a munkavégzés továbbra is szünetel.” Az építési naplóba 2020. február 12. napján emellett rögzítésre került, hogy az injektáló konténerek helye egyeztetésre került a műszaki ellenőrrrel, illetve egyeztetve lett N. I.-vel a tűzivízi fektetés és az injektáló konténer vízellátó cső fektetéséről. Munkaterület hiányában azonban „a hiányzó injektáló akna lerakása, konténer telepítés csövek fektetése, bekötése bizonytalan ideig nem kivitelezhető.” Ugyanezen napra vonatkozóan az építési napló az alábbi bejegyzést is tartalmazta: „a mai napon a kivitelezők képviselőivel a kármentesítési munkák folytatásáról egyeztettünk. A Gall-Tech Kft. a telep üzemszerű működésének biztosítása miatt, az építési területen lévő beton és aszfalt darált töltésanyag deponiáját jelenleg nem tudja áthelyezni és emiatt a kármentesítési munkák folytatásához nem tud munkaterületet biztosítani, az érintett területen a földmunkát nem tudja jelenleg megkezdeni. A külső parkolók földmunkáinak elkészülte után a deponált anyag mennyiség jelentősen megfogyatkozik, ami által a kármentesítési vezetékrendszer földmunkája megkezdhető lesz, párhuzamosan a vele egyidejűleg kivitelezendő tűzivíz vezetékkel. Ennek várható időpontja a mai naptól számított 2 hét. A kármentesítési kivitelezés folytatásának megkezdése a mai naptól mintegy 3-4 hétre tehető, de a kivitelezés állásáról folyamatos egyeztetés szükséges.”

18. Az ajánlatkérőhöz 2020. február 20. napján műszaki ellenőri szakvélemény érkezett a tárgyi eljárás keretében vizsgált szerződés keretében végrehajtott kármentesítési műtárgyak kiépítési munkálatainak akadályoztatása tárgyban. A szakvéleményben a részletes tényállásismertetés mellett rögzítésre került, hogy a fennálló akadályoztatás kezdő (2019. december 2.) és annak megszűnésének várható időpontja (2020. március 16.), valamint az a tény, hogy az akadályoztatás ideje alatt csupán az egyes részmunkálatok végezhetőek el, a szerződés határidejének 67 nappal történő módosítását teszik szükségessé. A műszaki ellenőri szakvélemény a kérelmezetti akadályoztatás tekintetében tartalmazta, hogy az építési beruházást lebonyolító vállalkozó által „kiépítendő elektromos térvilágítási vezetékek (...) csak az egyes „közművek” térbeli elhelyezése mellett oldhatók meg, a kerítéshez közel eső térrészen kellett elhelyezni (...). A kábelek a telekhatáron meglévő kerítéstől mintegy 80 cm-re kerültek elhelyezésre, mert a kerítés oszlop alapok a közelebbi elhelyezést nem tették

lehetővé. Az így történt kialakítással biztosítottá vált, hogy a különböző közművezetékek (...) későbbi szakmailag indokolatlan keresztezését elkerüljük. Viszont így a Békés Drén Kft által kiépítendő kármentesítő nyelető rendszer aknáit mintegy 50%-os területrésszel a jelenleg meglévő beton útburkolatba esnek, ahol jelenleg Böjtös Bau Kft. által végzett kivitelezés folyamatosságának biztosítása folyamán jelentős munkagép és tehergépjármű forgalom van. A műanyag aknák nem teherbírók, semmilyen terheléssel sem terhelhetők, ezért azok elhelyezése csak zöldterületben lehetséges. A Böjtös Bau Kft. kivitelezése folyamán az új építés alatt lévő csarnok Béla király utca felőli oldalán az infrastrukturális fejlesztési munkák során keletkezett jelentős mennyiségű újrahasznosítandó bontott építési anyag depónia lett kialakítva, amelynek a telephelyen belüli több száz méterre lévő építési területekre történő kiszállítását biztosítani kell, de ez csak a nyeletőaknák későbbi helyét biztosítandó területrészen keresztül biztosítható. (...)"

19. A felek a (környezeti kármentesítési szolgáltatások tárgyában) megkötött szerződésüket végül egy alkalommal, 2020. február 21. napján módosították a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára tekintettel, mely szerződésmódosítás 1. számú mellékletét képezte a műszaki ellenőri szakvélemény. A módosítás kizárólag a teljesítési határidőt érintette, így a 360 naptári napos teljesítés 427 naptári napra módosult. A felek így a teljesítés véghatáridejét 2020. április 30. napjában határozták meg. A szerződésmódosítás releváns pontjai az alábbiak voltak.

A szerződésmódosítás 3.1. pontja a módosítás indoka körében az alábbiakat tartalmazza:

„A benyújtott szakvélemény szerint,

„(...) A Békés Drén Kft. szerződésében rögzített a „Videoton felőli térrészen” kiépítendő nyelető rendszere a meglévő térburkolathoz közel, de a meglévő mintegy 1,50-2,00 m széles zöld sávban kerülne kiépítésre. Szintén ezen a területen kell terv szerint biztosítani a Böjtös Bau Kft.-nek az elektromos és tűzvíz vezetékek elhelyezését is. A Békés Drén Kft. az építési naplón keresztül 2019. december 02-án, 2020. január 31-én és 2020. február 12-én a munkaterület hiánya miatt akadályközléssel élt. (...)"

„(...) A Böjtös Bau Kft. építésvezetőivel folytatott egyeztetés alapján, időjárás függvényében a kármentesítési munkák folytatásához a Békés Drén Kft.-nek az előkészített munkaterületet 2020. március 16-án tudják biztosítani. A Békés Drén Kft. ezt követően tudja megkezdeni a „Videoton felőli térrészen” kiépítendő nyelető rendszer kiépítését, kármentesítő műtárgyak telepítését, beüzemelését. Ezen munkák tekintetében az akadályoztatás 2019. december 2-án kezdődött, és várhatóan 2020. március 16-án szűnik meg.

Fentiek miatt a kármentesítés kivitelezése, a rendszer üzembe helyezése a szerződéses határidőig nem vált biztosíthatóvá és szerződés határidő módosítás válik szükségessé.

Figyelembe véve az akadályoztatás kezdő (2019. december 2.) és annak megszűnésének várható időpontját (2020. március 16.), valamint azt a tényt, hogy az akadályoztatás ideje alatt egyes részmunkálatok elvégezhetők, a szerződés határidejének 67 nappal történő módosítása szükséges. (...)"

A felek a szerződésmódosítás 3.2. pontjában hivatkoztak a felhívás II.1.4) pontjában foglaltakra. A felek a szerződésmódosítás 3.3.1. pontjában a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontját jelölték meg, illetve a 3.3.2. pontban rögzítették, hogy „a benyújtott műszaki ellenőri szakvélemény alapján megállapítható, hogy mind a vállalkozótól, mind a megrendelőtől független okok következtében a vállalkozó a szerződésben vállalt határidőre a kármentesítési munkálatokat nem tudja időben elvégezni, munkájában akadályoztatva van. Megrendelő az akadályoztatás tényét előre nem láthatta, ugyanakkor már az ajánlattételi felhívásában tájékoztatta a gazdasági szereplőket, hogy Nyertes ajánlattevőnek a munkáját a kivitelezést végző vállalkozóval szoros együttműködés keretében kell végezni,

ezért folyamatos egyeztetés szükséges az ajánlatkérő, valamint a kivitelezést végző vállalkozó képviselőivel. Tekintettel a jelen szerződésben rögzített elvégzendő feladatok komplexitására ((monitoring kutak kiépítése, analitikai vizsgálatok (TPH, BTEX, VOCl, klórbenzol) és a pontok geodéziai bemérése, üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése, kémiai analitikai vizsgálatok (30db VOCl, TPH, BTEX tervezve) elvégzése, környezetvédelmi értékelő jelentés készítése, fázisos szénhidrogén (DNAPL) eltávolítása, stb.)), jelen szerződés Kbt. 141. § (8) bekezdése szerint új közbeszerzési eljárás eredményeként történő módosítása nem lehetséges.”

20. A szerződésmódosításról feladott hirdetmény a Közbeszerzési Értesítő 2020/46 számában 2020. március 5. napján a KÉ-3781/2020 iktatószám alatt jelent meg. A hirdetmény VI.2.2.) pontjában – a módosítás okai tekintetében – megismétlésre került a szerződésmódosítás 3.2.2. pontjában kifejtettek (részletesen a tárgyi határozat 19. pontjában), a módosítás jogalapjaként pedig a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja került megjelölésre.

21. Az ajánlatkérő képviselője a kérelmezettet 2020. március 13. napján levélben tájékoztatta az akadály várható megszűnéséről (ennek várható időpontját 2020. március 16. napjára tette), illetve javasolta, hogy a kérelmezett vegye fel a kapcsolatot az építési beruházást teljesítő vállalkozó építésvezetőjével a munkaterület átadás és a várható munkakezdés egyeztetése érdekében. Az építési naplóban ezt követően az első munkavégzés rögzítése 2020. március 25. napján történt meg.

22. Az eljárás támogatottsága miatt a Magyar Államkincstár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága, mint közreműködő szervezet (a továbbiakban: közreműködő szervezet) a szerződésmódosítás tekintetében vizsgálatot folytatott le, melynek eredményeként közölte az ajánlatkérővel jogi állásfoglalását. Az IKT-2016-611-II-00000536/0014/0000068 szám alatt 2020. szeptember 30. napján kelt nyilatkozatában rögzítette, hogy a vizsgált szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerinti jogalap tekintetében nem alátámasztott, ugyanakkor rögzítette, hogy a módosítás tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogalapot lett volna szükséges megjelölni. A közreműködő szervezet rögzítette, hogy „a tárgyi szerződésmódosítás kapcsán összességében megállapítható, hogy a szerződésmódosítás a Kbt. rendelkezéseinek megfelel.”

23. A Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) 2021. november 26. napján a T-02875/03/2021. számú végzésével értesítette az ajánlatkérőt arról, hogy a 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet alapján a tárgybani eljárás eredményeként kötött közbeszerzési szerződés teljesítésének és módosításának ellenőrzésére irányuló közigazgatási hatósági ellenőrzési eljárás megindítását rendelte el. Az ellenőrzési eljárást elzáró jegyzőkönyv 2022. június 15. napján került kiállításra.

A hivatalbóli kezdeményezés és a kezdeményező nyilatkozatai

24. A hivatalbóli kezdeményező – a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján – 2022. augusztus 1. napján benyújtott kezdeményező iratában a felek által 2021. február 21. napján megkötött szerződésmódosítás tekintetében vélelmezte a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjának megsértését, mely jogsértés megállapítása mellett bírság kiszabását kérte mind az ajánlatkérő, mind a kérelmezett tekintetében. A kezdeményező iratban a tudomásszerzés időpontjaként 2022. június 15. napját, azaz a hatósági ellenőrzés befejezésének napját jelölte meg, míg a vélelmezett jogsértés megtörténtének időpontját a szerződés felek általi módosításának napjában (2021. február 21.) határozta meg.

25. A hivatalbóli kezdeményező rámutatott arra, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára nem alapítható jogszerűen módosítás, amennyiben a Kbt. által meghatározott bármely feltétel is hiányzik. Hivatkozva a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2022. június 9. napján kelt Útmutatójának II.2. pontjában foglaltakra előadta, hogy a szerződésnek egyértelműen és kellően világosan tartalmaznia kell, hogy a szerződés mely eleme, milyen körülmény bekövetkezésére tekintettel, milyen időtartamra változik meg, melynek valamennyi ajánlattevő számára előre megismerhető módon kell történnie. A szerződésnek továbbá rendelkeznie kell arról is, hogy a szerződő felek milyen módon érvényesítik, illetve veszik tudomásul az adott szerződéses feltétel módosulását. A Kbt. alapelveire tekintettel a jogalap rendkívül megszorító módon értelmezendő, hiszen a szerződés későbbi változásának lehetősége, annak pontos feltételei és tartalma alapvetően befolyásolhatja a potenciális gazdasági szereplők közbeszerzési eljárásról való részvételre vonatkozó döntését.

26. Kiemelte, hogy jelen esetben a közbeszerzési dokumentumok (úgy mint felhívás, szerződéstervezet) az EKR-ben elérhetőek voltak, ugyanakkor azok – és így a szerződés – sem tartalmazza az esetleges módosulás Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerinti esetét. A felhívással összefüggésben kiemelte, hogy abban csupán egy minden konkrétumot nélkülöző figyelemfelhívás volt megfigyelhető, mely nem tekinthető egyenértékűnek a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerinti feltételrendszerrel, a változás pontos feltételeit és tartalmát pontosan nem határozta meg. Továbbá a szerződés is csak általánosságban hivatkozik a Kbt. 141. §-ára, a jövőbeni módosulás azon feltételeit nem határozza meg, amelyek a Kbt. 141. § (4) bekezdésének a) pontja szerinti elvárásnak megfelelnek. A hivatalbóli kezdeményező mindezek alapján állította a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjának megsértését.

27. A hivatalbóli kezdeményező 2022. augusztus 11. napján tett észrevételében kiemelte, hogy álláspontja szerint a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletére tekintettel a szerződésmódosítás jogszerűségének vizsgálata körébe nem vonható be a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának vizsgálata. Az ajánlatkérő a szerződésmódosításról feladott hirdetményben a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontját jelölte meg, és olyan körülményt nem rögzített, amelyet kellő gondossággal előre nem láthatott. Az, hogy a hirdetmény szerint „megrendelő az akadályoztatás tényét előre nem láthatta” nem alapozza meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontnak való megfelelést. Meglátása szerint emellett az előre nem láthatóságot nem alapozza meg az ajánlatkérő mulasztása és a tervezés hibája, az kizárólag a szerződés megkötésének időpontjára, illetve a szerződést megelőző előkészítési szakaszra vonatkozatható. A szerződésmódosítás jogszerűségének vizsgálata során tehát nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előkészítése során kellő gondosságot tanúsított-e. Az ajánlatkérőnek tehát olyan körülményeket kell tudni igazolni, melyeket kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre. Az ajánlatkérő ezzel ellentétben sem a hirdetményben, sem az észrevételében nem igazolt olyan körülményeket, melyek a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontját igazolnák.

28. Az ajánlatkérő által hivatkozott, a közreműködő szervezet által lefolytatott vizsgálattal kapcsolatosan kiemelte, hogy míg a közreműködő szervezet közbeszerzési-jogi és elszámolhatósági szempontú ellenőrzést folytat, addig a Hatóság jogi, műszaki és szakmai szempontú ellenőrzést. Az eljárások párhuzamosságát, egymásutániságát jogszabály rendelkezése nem tiltja, az egyes eljárások eredményei nem kötik és nem is korlátozzák az ellenőrző szerveket. Emellett áttekintve a közreműködő szervezet állásfoglalását az állapítható meg, hogy az utólagos ellenőrzés során csak az került rögzítésre, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogalapot kellett volna az ajánlatkérőnek megjelölni, ellenben

az nem igazolt, hogy az ajánlatkérő az előre nem láthatóságot igazolta volna. Az állásfoglalás még utalás szintjén sem tartalmazza, hogy az ajánlatkérő a ca) pont szerinti körülményeket igazolta volna. Kiemelte továbbá, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának vizsgálata esetén szükséges figyelemmel lenni arra, hogy az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) pontjában rögzítette annak tényét, hogy a szolgáltatás teljesítésének helyszínén azonos projekt keretén belül kivitelezési munkálatokra is sor kerül, ezért a nyertesnek és a kivitelezést végző vállalkozónak szoros együttműködés keretében szükséges dolgozni. Mind az építési beruházás, mind a szolgáltatás megrendelése az ajánlatkérő beruházása volt, a projektek egymásra utaltsága okán a két projekt összehangolása szükséges, mely a közbeszerzési dokumentáció részeként a felek részéről megismerhető volt. Az ajánlatkérő ugyanakkor érdemben, dokumentumokkal alátámasztottan nem mutatott be olyan körülményeket, melyek ne lennének a felhívásban rögzített együttműködési kötelezettségből eredeztethetők. A műszaki ellenőri szakvéleményben hivatkozott körülmények ennek okán nem tekinthetők olyan objektív körülménynek, melyeket az ajánlatkérő az eljárás megindításakor, illetve a szerződés megkötésekor gondos eljárás mellett nem láthatott előre, így az megalapozná a ca) pont szerinti módosítás jogszerűségét.

29. A hivatalból kezdeményező a 2022. szeptember 2. napján kelt észrevételében kiemelte, hogy a felhívás szerinti szoros együttműködési és folyamatos egyeztetési kötelezettség azon célból kerülhetett megfogalmazásra, hogy az egyeztetéssel a kivitelezésben részes felek megelőzzék, megakadályozzák a vizsgált eljárásban kötött szerződés teljesítése során felmerülő és a teljesítést akadályozó körülmények kialakulását. Azzal, hogy az építési beruházás és a szolgáltatás megrendelése teljesítési helyszínei részben azonosak, valószínűsíthető volt, hogy akadhatnak akadályozó tényezők, befolyásolva ezzel a szolgáltatás megrendelése teljesítését. Ezen lehetséges akadályokkal egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérőnek azonban számolnia kell, valamint ezen lehetséges körülményeket szerződés technikailag is kezelnie kellett volna. Az, hogy a párhuzamos teljesítések akadályozhatják egymást, az ajánlatkérő által valószínűsíthető volt, melyet éppen a felhívás II.1.4) pontja támaszt alá. Kiemelte ugyanakkor, hogy az előre nem látható körülményeknek az adott szerződés tekintetében kell fennállnia, így az építési beruházás tárgyában kötött szerződés teljesítése során felmerült akadályok a kivitelezési szerződés tekintetében lehetnek előre nem látható körülmények. Téves tehát egységesen kezelni a különböző tárgyú szerződések teljesítését, módosítását és a módosítás során figyelembe vett, figyelembe vehető körülményeket. Az ajánlatkérő által hivatkozott műszaki ellenőri szakvélemény pedig továbbra sem tekintendő olyan objektív körülménynek, mely az ajánlatkérő gondos eljárás mellett nem láthatott előre.

30. A hivatalbóli kezdeményező a 2022. október 13. napján kelt észrevételében a Kbt. 141. § (6) bekezdés szerinti jogalap megfelelőségét is cáfolta. Álláspontja szerint a módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, amennyiben az az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. Rámutatott, hogy a következetes döntőbizottsági gyakorlat szerint a teljesítési határidő a szerződés időtartamára olyan alapvető eleme a felek jogviszonyának, mely a szerződés lényeges feltételének tekinthető. Azzal, hogy a felek a 360 napban meghatározott teljesítési határidőt 427 napra módosították, az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételt határoztak meg, ekként a módosítás jogalapjául a Kbt. 141. § (6) bekezdése sem szolgálhatott.

Az ajánlatkérő észrevételei

31. Az ajánlatkérő 2022. augusztus 8. napján kelt észrevételében előadta, hogy a

munkálatok helyszíne, Törökszentmiklós Dózsa György út 15/a. (Hrsz: 6829) alatti telephely egykori tulajdonosa a Vegyipari Termelőeszköz Kereskedelmi Vállalat (VEGYTEK) volt. A helyszínen sokféle folyékony és szilárd halmazállapotú vegyi anyagot (acetón, benzol, butil-alkohol, ecetsav, etilén-glikol, hangyasav, izopropil-alkohol, metanol, terpentin, toluol, xilol, anilin, formalin, ammóniumhidroxid, perklór-etilén, trikolor-etilén, széntetraklorid stb.) forgalmaztak és tároltak. A talaj és a talajvíz elszennyeződését a műszaki védelem hiánya, a csatornák tömítetlensége, a mérlegaknák nem megfelelő szigetelése okozta. A feltárt szennyeződések fő gócpontjai a régi lefejtő (hordós tároló), valamint az új vasúti lefejtő és tartálypark környezetében voltak megtalálhatók. Többszöri tulajdonosváltás után a telephely végül is Törökszentmiklós Város Önkormányzatának (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 135/a.) tulajdonába került 2010. márciusában. A területen 2010-2013. között egy környezetgazdálkodási és geotechnikai vállalkozás tényfeltárást végzett, majd elkészítette a „Tényfeltárási záródokumentáció és beavatkozási terv” című jelentést. A Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (KÖTI KTVF) 2452-24/2011. ikt. számú határozatában (kelt: 2011. szept.28.) a benyújtott dokumentációt elfogadta és egyben elrendelte a tervezett műszaki beavatkozás próbaüzemének végrehajtását 1 éves időtartamban. Az önkormányzat által elnyert TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005 pályázat egy része biztosította az anyagi fedezetét ezen súlyosan környezeti szennyezéssel bíró terület talajvíz kármentesítését, valamint a terület rehabilitációját.

32. Az ajánlatkérő a jelen eljárás tárgyát képező feladatok ellátására felhívást tett közzé és minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzítette, hogy a jelen közbeszerzés tárgyát képező munkálatok végzése alatt (talajvíz kármentesítés) a szolgáltatásnyújtás helyszínén, a terület rehabilitációs kivitelezési munkálatainak végzése fog történni, melynek tárgya kármentesítési medencék és tárolóépületek bontása, raktárcsarnok épület létesítése, közműhálózat kiépítése, útépítés, térvilágítás kiépítése (stb.). Az ajánlatkérő a lehetőségekhez mérten felhívta a figyelmet arra, hogy a párhuzamosan végzett munkálatok során a két vállalkozó által végzett munkafolyamatok alkalmával nehézségek (a műszaki dokumentációkban részletezettek szerint ismeretlen talaj összetétel, ismeretlen föld alatti műtárgyak megléte stb.), adott esetben a munkálatok akadályoztatása is előfordulhat. Az ajánlatkérő joggal feltételezte, hogy a nyertes ajánlattevők szakmai tapasztalatuk alapján fel tudják mérni, hogy jelen helyzetben a megadott munkálatok végzésekor milyen akadályok fordulhatnak elő. A felhívásban rögzítetteknél pontosabb, ténylegebb információkkal nem rendelkezett ajánlatkérő. Álláspontja szerint, a szerződés minden ajánlattevő számára azonos módon, előre megismerhető módon rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának lehetséges feltételeit, tartalmát. Mivel a szerződés tartalmi elemei nem változtak, opciós feladatok elvégzésére nem került sor, illetve a módosítás a szerződés általános jellegét nem változtatta meg, ezért a szerződésmódosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerint jogszerűnek tekintendő.

33. Arra az esetre, amennyiben a Döntőbizottság a hivatkozott jogalap fennálltát nem állapítaná meg, előadta, hogy a közreműködő szervezet a tárgyi szerződésmódosítást tekintetében vizsgálatot folytatott le, melynek eredményeként megállapításra került, hogy a szerződésmódosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltaknak megfelel. A szerződésmódosítás jogszerűségének megítélését ezen jogalapra is tekintettel kérte megállapítani – különös figyelemmel a hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott Útmutatóban is foglaltakra.

34. Az ajánlatkérő a 2022. augusztus 24. napján kelt észrevételében az előre nem láthatóság körében a műszaki ellenőr szakvéleményében foglaltakra hivatkozott. Abból idézve arra

mutatott rá, hogy az építési beruházást kivitelező vállalkozó munkálatait előre nem látható körülmények akadályozták, ezért a kérelmezettnek több akadályozó ok egyidejű fellépése miatt nem tudta időben átadni az előkészített területet. A kérelmezett ennek eredményeként nem tudta időben elvégezni a szerződésben vállalt feladatit. Az akadályoztatás sem a kérelmezett, sem az ajánlatkérő részéről nem volt előre látható, az akadályoztató okok egyik félnek sem felróható körülmények idézték elő. Rámutatott, hogy a szerződésmódosításról feladott hirdetmény VI.2.2) pontjában a módosítás indokoltságát a műszaki szakértői véleményre alapozta, annak részletesebb behivatkozást karakterkorlát miatt nem tudta a hirdetményben megjeleníteni. Figyelemmel tehát arra, hogy az előre nem láthatóság mellett, a módosítás a szerződés általános jellegét nem változtatta meg, illetve az ellenérték is változatlan marad, a kifogásolt szerződésmódosítás álláspontja szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának megfeleltethető.

A kérelmezett észrevételei

35. A kérelmezett a 2022. augusztus 15. napján kelt nyilatkozatában a kezdeményezés elutasítását kérvényezte. Álláspontja szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerinti jogalap megfelelő, hiszen a felhívás tartalmazott arra vonatkozóan információt, hogy a munkaterületen más vállalkozóval is együtt kell működni. A közbeszerzési dokumentumokban közöltekén túl az ajánlatkérő nem részletezte az együttműködés idejét, körülményeit, ellenben az előre bocsátott körülményekből az akadályoztatás lehetősége és ebből következően a teljesítési határidő esetleges meghosszabbítása rögzítésre került. Kiemelte, hogy a hivatalbóli kezdeményező állításával ellentétben a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogalap megfelelése is megállapítható, ezen jogalap vizsgálatát kifejezetten kérvényezte, melynek keretében az Útmutató mellett a D.283/30/2017. számú és a D.427/15/2018. számú döntőbizottsági határozatban foglaltakra is hivatkozott. A hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott ítélettel kapcsolatosan előadta, hogy a Kúria ítéletének alapjául szolgáló ügyben a jelen ügytől eltérő egyedi körülmények álltak fenn. Emellett kizárta, miszerint az, hogy a szerződésmódosításról feladott hirdetményben egyetlen jogalap került megjelölésre arra vezetne, hogy egy egyébként jogszerű szerződésmódosításról mégis a jogszerűtlenség lenne megállapítható. Amennyiben a hirdetmény tartalmi hiányosságokban szenved, úgy annak önálló szankciója létezik, de semmi esetre sem olyan, mely a tényeket felülírhatná, és tartalmilag, tényszerűen megállapítható lenne egy jogszerű szerződésmódosításról annak az ellenkezője.

36. A kérelmezett kiemelte, hogy a szerződésmódosítás az alábbiak szerint megfelel a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltaknak. Meglátása szerint a közbeszerzési dokumentumokból csak az együttműködés szükségessége volt általánosan előre látható. Az együttműködési kötelezettség azonban nem akadályoztatást, hiszen az egy olyan többletkörülményt foglal magába, mely a munkavégzés akadályozza. A hatósági eljárás során kifejtettek szerint, valamint a módosításhoz csatolt indokolás és a műszaki ellenőri szakvélemény szerint is az akadályozó körülmények utólag, az általános együttműködési kötelezettségen túlmutatóan, előre nem láthatóan lépett fel. Az ajánlatkérő az érintett munkaterületen nem tudta a munkaterületet biztosítani, kérelmezett munkavégzése így teljességgel ellehetetlenült. Az előállt körülmények az ajánlatkérő számára nem voltak előre láthatók. Az építési beruházás vállalkozójának tevékenységvégezési üteme a téli időszakra húzódott át, az ebből eredő előrehaladási nehézségek, időjárási körülmények, akadályok nem voltak előre láthatók. A határidőmódosítás a megadott mértékkel indokolt és alátámasztott volt, a módosítás nem változtatta meg a szerződés általános jellegét, ahogy az ellenértékben sem történt változás. Végezetül kiemelte, hogy a hivatalbóli kezdeményező a határidő

meghosszabbításának tényét, mértékét, megalapozottságát, alátámasztottságát nem, kizárólag a jogalap megjelölését vitatta.

37. A kérelmezett kiemelte, hogy a szerződésmódosítás az alábbiak szerint megfelel a Kbt. 141. § (6) bekezdésében foglaltaknak is. Ennek körében arra hivatkozott, hogy a teljesítési határidőn belül az egyes munkafolyamatokra átfutási idők voltak megadva. Az akadályoztatás végett a kérelmezett az egyes munkafolyamatokat azonban nem tudta elvégezni, illetve azokat folytatni. Kiemelte, hogy a műszaki ütemtervben is megjelenő „Videoton felőli térrészen nyelető rendszer vezetékeinek fektetése (300 fm földmunkával számolva), szerelvényeinek kiépítése, bekötések elvégzése” és a „Videoton felőli térrészen adagoló berendezés telepítése, kiépítése (konténerben helyszínre szállítva)” tevékenységek elvégzése munkaterület hiányában akadályoztatva volt. Ezen kívül egyéb olyan tevékenységek is részben akadályoztatva voltak, melyek kizárólag a megvalósítási folyamat végén végezhetőek el, szükségszerűen épülnek az előbbieken kiemelt munkarészekre, illetve figyelembe kell veyék azokat. Ilyen tevékenységek voltak különösen: a monitoring kutak kiépítését követően analitikai vizsgálatok (TPH, BTEX, VOCI, klórbenzol) és a pontok geodéziai bemérése; üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése; kémiai analitikai vizsgálatok; fázisos szénhidrogén eltávolítás, monitoring jelentés; záródokumentáció. A kérelmezett előadta, hogy az ütemterv alapján látható, hogy az akadályozott munkák legalább 5 hetet vesznek igénybe, az ezekre épülő munkanemek összességében 3-4 hetes intervallumot fednek le. Ezen utóbbiaknak az akadályozott munkákkal összefüggő része is legalább egy-két hét (pl. a záródokumentáció véglegesítésekor figyelembe kell venni az akadályozott munkarészekkel kapcsolatos adatokat, méréseket kell elvégezni). Szükséges volt kalkulálni a műszaki átadás-átvétel esetleges hosszabb időtartamával és az esetleges hibajavításokkal. Kiemelte, hogy az akadályozott munkák elvégzése az építési beruházást kivitelező vállalkozó munkavégzését követően volt lehetséges. A műszaki ellenőri szakvéleményben kifejtettek szerint az akadály megszűnése 2020. március 16. napjára volt prognosztizált, mely 22 nappal későbbi az eredeti teljesítési határidőhöz képest. Az akadályoztatás megszűnésétől számított további időtartam volt szükséges a befejezéshez, melyet a felek 45 napban állapították meg. Az előzmények ismeretében ezen időtartam nem túlzó, illetőleg a szükséges és indokoltnál nem hosszabb időtartam. A 22 és 45 napos időtartamot összeadva a teljesítési határidő 67 nappal történő meghosszabbítását fogadta el az ajánlatkérő. A határidő hosszabbítás álláspontja szerint megalapozott, melyet az ajánlatkérő megbízásából eljáró, ellenben feladatát, funkcióját tekintve független műszaki ellenőr szakvéleményben is alátámasztott. A teljesítési határidő módosításával a kérelmezett helyzete nem vált előnyösebbé – a feladatokat az eredeti határidőhöz viszonyítottan hasonló vagy rövidebb átfutási idővel kellett teljesíteni, mint ahogy azt az ajánlattételkor vállalta –, a kérelmezett helyzete, teljesítési kötelezettsége, terhe és az elvégzendő feladatok jellege nem változott meg, a teljesítés új elemmel nem egészült ki, a módosítás nem tekintendő lényegesnek.

38. A kérelmezett a 2022. október 11. napján kelt észrevételében a korábban előadottak megismétlése mellett hangsúlyozta, hogy az előre nem látható okot önmagában nem az együttműködési kötelezettség ténye jelenti, hanem a párhozamosan munkát végző kivitelezővel való együttműködés, illetve a párhuzamos munkavégzésből adódó, azzal kapcsolatos egyedi körülmények alakulása az, amely nem volt kellő gondosság mellett előre látható sem az ajánlatkérő, sem a kérelmezett számára. Megjegyezte emellett, hogy ezen érintett munkára kivitelezési szerződés vonatkozott.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

39. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2018. december 10. napján indította meg, így a Döntőbizottság a jelen jogorvoslati eljárás során a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseire volt figyelemmel, mint irányadó rendelkezésekre. A hivatalbóli kezdeményező a jogsértés tudomásra jutásának időpontját 2022. június 15. napjában jelölte meg, melyet alapul véve eljárási kifogás hiányában a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2022. augusztus 1. napján érkezett hivatalbóli kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdésben foglalt 60 napos határidőn belül került benyújtásra, ezért azt érdemben vizsgálta.

40. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés kereti között elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a tárgybani eljárás keretében 2019. február 28. napján megkötött közbeszerzési szerződésük 2020. február 21. napján kelt módosításával megsértették-e a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakat.

41. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése értelmében:

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 50. § (2) bekezdése szerint:

(2) A közbeszerzési eljárást megindító felhívás tartalmazza különösen:
g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét.

A Kbt. 141. § (2)-(8) bekezdései szerint:

(2) A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át; valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

(3) A (2) bekezdést arra a szerződésmódosításra lehet alkalmazni, amely a szerződés értékének változásával jár, a szerződéses jogviszony több elemét érintő módosítás esetén a módosítás azon elemeire, amelyek az érték változásával összefüggenek. Nem alkalmazható a (2) bekezdés a szerződésmódosításra akkor, ha a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő olyan szabályok szerint indította meg, amelyek nem lettek volna jogszerűen alkalmazhatóak, ha az ajánlatkérő az eljárás becsült értékét a szerződésmódosítást követő értékét figyelembe véve határozta volna meg.

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen

rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

(5) A (2) bekezdésben és a (4) bekezdés b) és c) pontjában az eredeti szerződés értékeként az aktuális, indexált szerződéses ellenszolgáltatást lehet figyelembe venni, ha a szerződés a (4) bekezdés a) pontjának megfelelően az ellenszolgáltatás indexálására vonatkozó rendelkezést tartalmaz. Építési és szolgáltatási koncesszió esetében, ha a szerződés nem tartalmaz indexálási rendelkezést, az aktualizált értéket a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves átlagos inflációs érték figyelembevételével lehet kiszámolni.

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

(7) A (4) bekezdés a) pontja szerinti eset kivételével az ajánlatkérő köteles a szerződés módosításáról a külön jogszabályban meghatározott minta szerinti tartalommal hirdetményt közzétenni.

(8) A szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) preambuluma (109) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

(109) Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést – új közbeszerzési eljárás nélkül – ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv – figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét – az eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése ellenére sem láthatott előre. Ugyanakkor ez nem érvényes azokban az esetekben, amikor a módosítás a beszerzés általános jellegének megváltozását eredményezi, például azáltal, hogy a megvalósítandó, illetve beszerzendő építési beruházásokat, árukat vagy szolgáltatásokat valami mással helyettesítik, vagy alapvetően megváltoztatják a beszerzés fajtáját, mivel ilyen helyzetben feltételezhető az eredményre gyakorolt hatás.

Az Irányelv 72. cikk „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” rendelkezése többek között a következőket rögzíti:

(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a módosításokról – pénzbeli értéküktől függetlenül – az eredeti közbeszerzési dokumentumokban világos, pontos és egyértelmű felülvizsgálati záradékok rendelkeznek, amelyek magukban foglalhatnak az ár módosítására vonatkozó záradékokat vagy választási lehetőségeket. Ezekben a záradékokban meg kell határozni a lehetséges módosítások és választási lehetőségek hatályát és jellegét, valamint azokat a feltételeket, amelyek esetén ezek alkalmazhatók. A záradékok nem rendelkezhetnek olyan módosításokról vagy választási lehetőségekről, amelyek megváltoztatnák a szerződés vagy keretmegállapodás általános jellegét.

c) amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

i. a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre;

ii. a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

iii. az árnövekedés nem haladja meg az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás értékének 50%-át. Ha több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését.

42. A polgári jogi szerződésekkel ellentétben a közbeszerzési szerződések módosítására szigorú szabályok vonatkoznak annak érdekében, hogy a felek a módosítás által ne kerüljék ki a közbeszerzési szabályokat. A Kbt. 141. §-a foglalja össze a szerződésmódosítással kapcsolatos feltételeket, mely szabályrendszer 2014/24/EU irányelv mentén került kialakításra. Ennek értelmében a közbeszerzési szerződések módosítása három esetben lehetséges: a Kbt. 141. § (2) bekezdésében megjelenő „de minimis” jogalapra tekintettel, a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti nem lényeges módosítások körére, illetve a Kbt. 141. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények fennállására alapítottn.

43. A Kbt. 141. § (6) bekezdése szerint a közbeszerzési szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges, és mindig lényegesnek kell tekinteni a módosítást, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz. Mindezek értelmében a szerződésmódosításnak érdemi feltételeket kell érintenie és azokat lényegesen eltérő módon kell megállapítania az eredeti feltételekhez

képest. A Kbt. 141. § (4) bekezdésében azon, egymástól lényegesen eltérő három esetkör található meg, melyek alapul szolgálhatnak a közbeszerzési szerződés módosításának, függetlenül attól, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdésének ne lenne megfeleltethető.

44. A Döntőbizottság több határozatában is rámutatott arra, hogy a Kbt.-ben meghatározott jogalapok fennállta ténykérdés, a módosítás jogszerűségi vizsgálatát ezért valamennyi, a 141. §-ban foglalt rendelkezés figyelembevételével kell elvégezni, függetlenül attól, hogy a kezdeményező melyik rendelkezésre alapítottnan kezdeményezte a jogorvoslati eljárást, illetőleg az ajánlatkérő a szerződésmódosításról milyen okra hivatkozott. Ebből következően a szerződésmódosítás bármelyik esete fennáll, a szerződés módosítása nem tekinthető jogszerűtlennek.

45. A felek a 2020. február 21. napján kelt szerződésmódosításukkal a korábban megkötött szerződésük 6. pontjában foglalt teljesítési határidőt érintően hajtottak végre módosítást. Ennek következtében a teljesítési határidő 360 napról 427 napra módosult, azaz a kérelmezettnek az eredeti teljesítési határidőhöz képest további 67 nap állt a rendelkezésre. A felek a módosítás indokolása körében a teljesítés egy helyszínét („Videoton felöli térrész”) érintő akadályoztatásra hivatkoztak, ugyanis a kérelmezettnek a területen párhuzamosan folyó építési beruházás során felmerült akadályokra is tekintettel nem állt rendelkezésre munkaterület, így 2019. december 2. napja és 2020. március 16. napja között a „Videoton felöli térrészen” kiépítendő nyelető rendszer kiépítési, kármentesítő műtárgyak telepítési és beüzemelési munkák tekintetében teljesíteni nem tudott. A felek a módosítást a 2020. február 20. napján kelt műszaki ellenőri szakértői véleményre alapították (részletesen a tárgyi határozat 18. pontjában), mely alapján megállapítható, hogy mind az ajánlatkérőtől, mind a kérelmezettől független okok következtében a kérelmezett „a szerződésben vállalt határidőre a kármentesítési munkálatokat nem tudta előre elvégezni, munkájában akadályoztatva volt.” A felek a módosítás jogalapját a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára alapították, melyet az eljárást megindító felhívás II.1.4) pontjában közöltekkel láttak alátámasztottnak. Mindezek mellett rögzítették, hogy az akadályoztatással érintett feladatokkal összefüggő további részfeladatok tekintetében, „az elvégzendő feladatok komplexitására tekintettel, a Kbt. 141. § (8) bekezdés szerinti új közbeszerzési eljárás eredményeként történő módosítás nem lehetséges.” A felek a műszaki szakértői véleményét a módosításuk mellékletévé tették.

46. A hivatalbóli kezdeményező a 2020. február 21. napján tett módosítással összefüggésben állította a jogsértés megtörténtét. Álláspontja szerint a felek a szerződés módosítását nem alapíthatták volna jogszerűen a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára, ugyanis a közbeszerzési dokumentumokban minden ajánlattevő számára megismerhető módon egyértelműen nem került rögzítésre a szerződés meghatározott tartalmi elemeinek későbbi változásának pontos feltétele és annak tartalma. Mindezek mellett a felek jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozataira reagálva kizárta annak lehetőségét is, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdésének vagy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának – ezen belül is a ca) alpontnak – megfeleltethető lenne. Míg előbbieket tekintetében kiemelte, hogy a teljesítési határidőt érintő módosítást minden esetben lényeges módosításnak kell tekinteni, addig utóbbiak esetében a vizsgálatot arra tekintettel zárta ki, hogy a szerződésmódosításról feladott hirdetményben nem kerültek rögzítésre olyan körülmények, mely az előre nem láthatóság körében értékelhetők lennének. E körben a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében foglaltakra hivatkozott. Mindezek mellett kiemelte, hogy a vizsgált szolgáltatás megrendelése és a párhuzamosan teljesített építési beruházás helyszíni érintettsége lévén éppen egy esetleges akadályoztatás elkerülése végett tartoztak a felek egymás irányában szoros együttműködéssel, és a területi érintettség miatt az akadályoztatás lehetőségével előre számolni is kellett. Az építési

beruházás tárgyában kötött szerződés teljesítése során felmerült akadályokat emellett nem tartotta értékelhetőnek a vizsgált eljárás szerződésmódosítása kapcsán. Ezzel szemben az ajánlatkérő és a kérelmezett is állította a szerződésmódosítás jogszerű voltát. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a módosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának is megfelelő, e körben a beruházás támogatottsága révén az ellenőrző szervezet által lefolytatott vizsgálati eredményre hívta fel a figyelmet. A kérelmezett mindezek mellett – hivatkozva a Döntőbizottság D.283/30/2017. számú és D.427/15/2018. számú határozataiban foglaltakra – állította, hogy szerződésmódosítás esetében a Kbt.-ben foglalt esetkörök összességében vizsgálандók. Előadta, hogy álláspontja szerint a módosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdésének is megfeleltethető, és vitatta azon kezdeményezői előadást, miszerint az együttműködési kötelezettség egyben az akadályoztatás lehetőségét is magába foglalná. Kiemelte, hogy az akadályoztatás olyan többletkörülményt foglal magába, mely a munkavégzés útjában áll, másrészt rámutatott arra, hogy a párhuzamos munkavégzésből adódó és az ebből eredő egyedi körülmények alakulása volt az, melyet a felek kellő gondosság mellett nem láthattak előre.

47. A Döntőbizottság a kifogásolt szerződésmódosítás jogszerűségének vizsgálatát megelőzően rögzíti, hogy az ajánlatkérő általánosságban hivatkozott arra, hogy a beszerzése támogatottsága révén a közreműködő szervezet a módosítások utólagos ellenőrzése keretében megállapította, hogy a módosítás jogalapja tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját lett volna szükséges megjelölni, ugyanis az ajánlatkérő „az akadályoztatás tényét előre nem láthatta.” Ezen ajánlatkérőkérői előadás ugyan eljárási kifogásként nem volt értékelhető, azonban a Döntőbizottság lényegesnek tartja annak rögzítését, hogy a Döntőbizottság, mint független jogorvoslati fórum, a szerződésmódosítás jogszerűsége körében attól függetlenül állást foglalhat, döntést hozhat, hogy korábban a közreműködő szervezet a szerződésmódosítás tekintetében lefolytatott ellenőrzése során az ellen nem emelt kifogást, azt megfelelőnek ítélte meg. A Döntőbizottság előtti eljárást ugyanis jelen esetben a hivatalbóli kezdeményező, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szervezet kezdeményezte a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján – figyelemmel a Kbt. 187. § (2) bekezdés j) pontjában foglaltakra –, így a Döntőbizottságnak – a Kbt. 145. § (3) bekezdésében foglalt hatásköri szabályok szem előtt tartása mellett – törvényi kötelessége volt a hivatalbóli kezdeményezés teljes egészében való elbírálása. Figyelemmel továbbá arra, hogy a Kbt. az eljárási akadályok között nem rendelkezik arról, hogy a Döntőbizottság ne folytathatna le utóbb vizsgálatot olyan közbeszerzési eljárás tekintetében, melyet a közreműködő szervezet korábban megfelelőnek talált, így a Döntőbizottság vizsgálni volt köteles a szerződésmódosítás jogszerűségét valamennyi módosítást eredményező tényező tekintetében. A Döntőbizottság mindezzel összefüggésben osztotta a hivatalbóli kezdeményező azon álláspontját, miszerint az utóellenőrzési és hatósági eljárás egymástól független eljárások, így egymást nem zárják ki, és az egyes eljárások eredménye nem köti és nem is korlátozza az egyes ellenőrző szerveket.

48. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja körében állította a szerződésmódosítás jogsértő voltát. Figyelemmel azonban arra, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a jogorvoslati eljárás során azzal is érvelt, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában és a Kbt. 141. § (6) bekezdésében foglaltaknak is megfelelő, a Döntőbizottság külön-külön is vizsgálni volt köteles, hogy a felek által előadott körülményekre tekintettel a módosítás jogszerű volta megítélhető-e a Kbt. 141. § (6) bekezdése, illetve a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint. Ugyanis amennyiben a szerződés módosítására szolgáló jogalap ugyan sérül, ellenben a módosítás tekintetében más jogalap szerinti feltételek fennállnak, a szerződésmódosítás jogszerűnek tekintendő. Ezzel összefüggésben a kérelmezett helyes hivatkozást tett az egyes döntőbizottsági határozatokra.

49. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta meg, hogy a felek szerződésmódosításuk a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjának megfeleltethető-e.

50. A Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja értelmében a módosítás abban az esetben tekintendő jogszerűnek, amennyiben a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. A nem minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, nem egyértelműen meghatározott feltételek tehát nem tartoznak ebbe a körbe.

51. A felek a szerződésmódosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontját jelölték meg arra tekintettel, mivel az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) pontjában előzetesen közölte, hogy a „nyertes ajánlattevőnek a munkáját a kivitelezést végző vállalkozóval szoros együttműködés keretében kell végezni, ezért folyamatos egyeztetés szükséges az ajánlatkérő, valamint a kivitelezést végző vállalkozó képviselőivel.” A szerződés emellett általános jelleggel tartalmazta, hogy a felek a szerződést a Kbt. 141. §-ában meghatározottakkal összhangban módosíthatják (szerződés 3.1. pontja), ellenben ezen túlmenően a közbeszerzési dokumentumok nem tartalmaztak arra vonatkozó rendelkezést, hogy a megkötendő szerződés milyen feltételek fennállta esetében módosulhat, ekképpen azt sem, hogy egy esetleges teljesítési határidő meghosszabbítása milyen esetben merülhet fel, a teljesítési határidő milyen mértékben kerülhet meghosszabbításra, és a felek milyen módon érvényesítik, továbbá miként veszik tudomásul a szerződéses feltételek módosulását. A Döntőbizottság ekképpen egyetértett a hivatalbóli kezdeményezővel abban, hogy a szerződés 3.1. pontjában tett általános rendelkezés, illetve a felhívás II.1.4) pontjában megjelenített ajánlatkérői előírásból nem volt levezethető az esetleges módosítás feltétele és tartalma. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződő felek a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjára alapítottan nem módosíthatták volna a szerződésüket.

52. A Döntőbizottság a fentieket követően a szerződésmódosítás lényeges minősége körében foglalt állást. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. 141. § (6) bekezdés második mondata szerint a szerződésmódosítás lényeges, amennyiben az az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. Hangsúlyos, hogy a Kbt. 50. § (2) bekezdés g) pontja a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét olyan lényeges érdemi körülménynek minősíti, amelyet a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban rögzíteni szükséges. Mindezek okán a hivatalbóli kezdeményező helyesen hivatkozott arra, hogy a közbeszerzési szerződésben megjelenő teljesítési határidő, a fentebb hivatkozott rendelkezések okán, lényeges érdemi feltételeknek minősül. A jelen ügyben ugyanakkor abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a teljesítési határidőt érintő változás olyan mértékűnek tekintendő-e, mely megalapozná a vizsgált szerződésmódosítás lényegességét.

53. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból megállapítható volt, hogy a felek által 2019. február 28. napján megkötött szerződés – igazodva a közbeszerzési dokumentumokhoz – 360 napban határozta meg a feladatok teljesítési határidejét. A szerződés 6. pontjában foglaltakra tekintettel így a kérelmezett 2020. február 23. napjáig volt köteles a szerződés teljesítésére. A felek ezen időpontot a vizsgált módosítással további 67 nappal meghosszabbították, ezáltal a teljesítési határidő 2020. április 30. napjára módosult. Így a korábban 360 napra tervezett teljesítési határidő további 67 nappal meghosszabbodott, azaz a kérelmezettnek a módosítás következtében mindösszesen 427 nap állt rendelkezésére a szerződéses feladatok teljesítésére.

54. A Döntőbizottság a fentebb kifejtettek és a jelen ügy egyedi sajátosságainak figyelembevételével azt állapította meg, hogy az eredetileg 360 napban meghatározott teljesítési határidő további 67 nappal történő meghosszabbítása lényeges módosításnak minősül, ezért az nem szolgálhatott a tárgyi szerződés jogszerű módosításának alapjául.

55. A Döntőbizottság ezt követően a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont tekintetében folytatott le vizsgálatot, különösképpen arra, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) pontja szerinti feltétel teljesülhetett-e a tárgyi módosítás tekintetében. A Döntőbizottság e körben előrebocsátja, hogy az ajánlatkérő a szerződésmódosításról feladott hirdetményében a módosítás jogalapjának feltüntetése mellett a szerződésmódosítás 3.3.2. pontjában foglaltakat jelenítette meg. Ennek értelmében látható volt, hogy a felek módosításukat a műszaki ellenőri szakvéleményre alapították, melynek alapján arra a megállapításra jutottak, hogy mind az ajánlatkérőn, mind a kérelmezetten kívül álló okok vezettek arra, hogy a kérelmezett a kármentesítési munkákat nem tudta határidőben elvégezni. A szerződésmódosítás mellékletét képező műszaki ellenőri szakvélemény azonban bemutatta, hogy a határidő be nem tartását mely munkaterület okozta, és ezzel összefüggésben a kérelmezett mely feladatok teljesítésében volt akadályoztatva. A Döntőbizottság megítélése szerint jelen esetben a felek tehát nem a jogorvoslati eljárás során egészítették ki a módosítás tekintetében figyelembe veendő ténybeli indokokat, nem az eljárás során tettek arra vonatkozó indokolást, melyek az előre láthatóság körében értékelendők, és melyeket ekképpen kértek figyelembe venni. Mindezek alapján a Döntőbizottság nem érzékelt olyan lényegi ellentmondást a hirdetmény és a szerződésmódosításban szerepeltetett indokok között, melyek a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont szerinti feltételek vizsgálatát tényszerűen kizárták volna.

56. A Döntőbizottság rögzíti, hogy mind az ajánlatkérő, mind a kérelmezett egységesen arra hivatkozott, hogy a szerződésmódosításuk a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltakra tekintettel is módosítható volt, hiszen a módosítást olyan körülmények tetté indokoltá, melyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva sem láthatott előre. Ennek körében a kérelmezett kifejezetten felhívta a figyelmet arra, hogy munkaterület hiányában nem tudta szerződéses feladatait ellátni, és az akadályoztatása a területen folyó építési beruházás során feltárt (előre nem látható) körülményekből eredeztethető. Áttekintve a módosítás mellékletét képező műszaki ellenőri szakvéleményt, megállapítható volt ennek tényszerűsége, így ebből eredően jelen esetben a Döntőbizottság nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy az egyébként vizsgálat alá nem vont építési beruházás lebonyolítása során fennálló akadályok miként voltak hatással a vizsgált szerződés teljesítésére. Mindezeket együttesen értékelve a Döntőbizottság az alábbi megállapításra jutott.

57. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására olyan körülményeket kell igazolnia, amelyek egyrészt szükségessé teszik a módosítást, másrészt kellő gondossággal eljárva sem láthatott előre. Amennyiben a felek a szerződésmódosításukat az előre nem láthatóság tényére alapítják, akkor nem csupán azt kell igazolni, hogy a módosítás okául szolgáló körülményeket az ajánlatkérő a közbeszerzés kellően gondos és alapos előkészítése ellenére sem láthatta előre, hanem ok-okozati összefüggésnek is fenn kell állnia az előre nem látható körülmények és a szerződésmódosítás szükségessége között. Ugyanis amennyiben az előre nem látható körülmények nincsenek kihatással a szerződés teljesítésére, akkor önmagában az előre nem láthatóság ténye nem alapozza meg a szerződésmódosítás jogszerűségét.

58. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő a

TOP-1.1.1-15-JN1-2016-00005 azonosító számú projekt keretén belül kívánta megvalósítani a jelen jogorvoslati eljárás keretében vizsgált „Környezeti kármentesítési szolgáltatások” tárgyú, valamint a vizsgálat alá nem tartozó „Törökszentmiklós iparterületének fejlesztése” tárgyú közbeszerzési eljárását. Az eljárások felhívásait áttekintve megállapítható volt, hogy a teljesítés helyszínei részben azonosak voltak, ahogy az is, hogy az ajánlatkérő kifejezetten előírta, hogy az egyes részek teljesítésében résztvevő nyertes ajánlattevőknek a kivitelezés során szükséges együttműködni. A vizsgált kármentesítés szolgáltatás tárgyában lefolytatott eljárás eredményeként kötött szerződést a felek egyetlen alkalommal, kizárólag a teljesítési határidőt érintően módosították. Nem vitásan a módosítás háttérében a kérelmezett munkaterület hiányából eredő akadályoztatása állt. Az építési napló bejegyzéseiből látható volt, hogy a kérelmezett munkaterület hiányában 2019. december 2. napjától kezdődően 2020. március 25. napjáig nem tudott munkát végezni. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján az is megállapítható volt, hogy a kérelmezett a „Videoton felöli térrészen” kiépítendő kármentesítő nyelető rendszer kiépítése, kármentesítő műtárgyak telepítése, beüzemelése tekintetében ütközött akadályba. Az akadályoztatás az adott ingatlanon párhuzamosan folyó építési beruházás során felmerült, a területelőkészítés során keletkezett anyagok mintavételezése alapján ismertté vált, a talaj szennyezettségéből eredő olyan okokra volt visszavezethető, amellyel a felek az előzetes vizsgálatok alapján nem számolhattak.

A kérelmezett szerződéses kötelezettsége során mintavételezést és művezetést volt köteles teljesíteni, „Törökszentmiklós iparterületek fejlesztése” tárgyú közbeszerzési eljárás keretén belül alvállalkozó közreműködésével. A mintavételezés nevezetesen a betonmedencék, tartályok, műtárgyak elbontásához kapcsolódott. A szennyezettség feltárása során a betonmedencéket, illetve az abban tárolt földet szennyeződésmentesnek ítélték meg. A földmunkák során azonban egy kifordított akna és környezetében található föld viszont magas szennyeződést mutatott, mely a feladatok részét nem képezte. A kivitelezést leállították, hiszen ez a körülmény a folytatást meggátolta, melynek következtében az eredeti építési engedély módosítása is szükségessé vált. A helyszínen feltárt talajszennyezés tehát előzetesen nem volt kalkulálva. Az áttervezés és engedélymódosítás időszükségletéből eredően maga az építési beruházás teljesítése akadályba ütközött. A kivitelezés során a hatósági engedélyk alapján újra hasznosítandó bontott anyag depónia kihordása késett, ennek következtében azon útburkolat felbontása nem kezdődhetett meg, ami szintén megakadályozta a tárgyi közbeszerzési eljárásban szereplő kármentesítési technológia megvalósításához szükséges nyelető rendszer nyomvonalának és aknáinak kiépítését. A kérelmezett részére a kármentesítési munkák folytatásához előkészített munkaterület 2020. március 16. napját követően került csak átadásra, a kiépítendő kármentesítő nyelető rendszer kiépítése, kármentesítő műtárgyak telepítése, beüzemelése, és ezzel összefüggésben a kérelmezett az egyéb járulékos feladatait (monitoringkutak kiépítését követően analitikai vizsgálatok (TPH, BTEX, VOCI, klórbenzol) és a pontok geodéziai bemérése, üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése, kémiai analitikai vizsgálatok, fázis szénhidrogén eltávolítása, monitoring jelentés, záródokumentáció elkészítése) a munkaterület átadását követően volt képes teljesíteni.

59. A Döntőbizottság a fenti körülmények értékelését követően arra a megállapításra jutott, hogy a vizsgált szerződésmódosítás háttérében olyan okok húzódtak, melyek hatással voltak a szerződés teljesítésére, az előre nem láthatóság és a vizsgált szerződés módosításának szükségessége közötti okozati összefüggés megállapítható volt. A Döntőbizottság mindezek alapján megállapította, hogy a vizsgált szerződésmódosítás jogalapjául szolgálhatott a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja, hiszen az e pont alatt megjelölt feltételek együttesen teljesültek (a ca) alpont fennállta mellett a módosítás nem változtatta meg a szerződés általános jellegét, illetve a módosítás nem érintette a szerződés ellenértékét). Azzal ugyanis, hogy az ajánlatkérő

meghatározta, hogy a szolgáltatás megrendelése és az építési beruházás kivitelezése során a szerződő felek kötelesek a teljesítés során együttműködni, nem következik, hogy az ajánlatkérő előre vetítette volna azon akadályokat, mely a munkavégzés útjában állnának majd. Jelen esetben a felek együttműködése pedig nem volt kérdéses, a kérelmezetti akadályoztatás indoka nem az együttműködés hiánya, hanem a kivitelezéssel összefüggő és előre nem látható körülmények bekövetkezése, felmerülése volt.

60. Figyelemmel arra, a szerződő felek a módosítás jogalapját helytelenül jelölték meg, ellenben a lefolytatott vizsgálat alapján megállapításra került, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (6) és (4) bekezdés c) pontjának is megfelelt, a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a hivatalbóli kezdeményezés tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogsértés hiányát állapította meg.

61. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

62. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

63. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2022. november 9.

Dr. Kéri Krisztina sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Simon Enikő felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó - Közbeszerzési Hatóság Elnöke (KRID: 341768375)
2. Tóth Róbert Miklós felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót - Törökszentmiklós Városi Önkormányzat (KRID: 559154388)
3. Dr. Albert Huba Attila ügyvéd (KRID: 50242492)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)